

१. पृष्ठभूमी तथा परिचय

१.१ रामेछाप जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

रामेछाप जिल्ला प्रदेश नं. ३ मा अवस्थित एक पहाडी जिल्ला हो। यस जिल्लाको प्रदेश राजधानी हेटौडा हो भने रामेछाप प्रदेश नं. ३ को १३ वटा जिल्ला मध्ये एक हो। यस जिल्लाको भौगोलिक विस्तार २७ डिग्री २८'

उत्तरी अक्षांशदेखि २७ डिग्री ५०' उत्तरसम्म र ८५ डिग्री ५०' पूर्वी देशान्तरदेखि ८६ डिग्री ३५' पूर्वसम्म छ। मध्य महाभारत पर्वत श्रृङ्खलादेखि उच्च हिमाली श्रृङ्खलासम्म विस्तारित रामेछाप जिल्लाको भू-बनोट समुद्री सतहदेखि ४२६ मिटरको उचाईदेखि ६,९५८ मिटरको नुम्बुर हिमचुलीसम्म फैलिएकोछ। यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १,५४६ वर्गकिलोमिटर रहेको छ। बि.सं. २०७८ सालको जनगणना अनुसार यस जिल्लाको जनसङ्ख्या १,७०,३०२ रहेको छ । यसको पुर्वमा ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्बु, पश्चिममा काभ्रेपलाञ्चोक र सिन्धुपाल्चोक, उत्तरमा दोलखा र दक्षिणमा सिन्धुली जिल्ला रहेका छन । यस जिल्लामा बसोवास गर्ने प्रमुख जातजातिहरू तामाङ, नेवार, क्षेत्री, बाहुन आदि हुन ।

राजधानीले छोएको काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला चिनसँग सिमाना जोडिएको दोलखा र ओखलढुङ्गा जिल्ला र तराईले छोएको सिन्धुली जिल्लाको विचको १५४६ वर्ग कि.लो यो जिल्ला पर्याप्त स्रोत र साधन भएर पनि उपेक्षित अवस्थामै छ । रामेछापलाई तीनलालको जिल्ला भनेर पनि चिनिने गरिन्छ ।

१.२ रामेछाप अस्पताल:-

क. परिचय:-

वागमति प्रदेश रामेछाप जिल्ला, रामेछाप न.पा-०८, रामेछाप बजारमा अवस्थित रामेछाप अस्पताल वागमति प्रदेश सरकार, स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय अन्तर्गतको एक स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्था हो। यो अस्पताल स्वास्थ्य चौकीहरूको रेफरल अस्पतालको रुपमा पनि रहेको छ । ५४-३-१४ रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको रामेछाप अस्पतालले स्थानीय समुदायका सेवाग्राहीहरूलाई न्युन शुल्कमा सर्वसुलभ एवम् गुणस्तरीय उपचारात्मक प्रतिकरात्मक र प्रवर्द्धनात्मक सेवा प्रदान गर्दै आईरहेको छ । यस अस्पतालले प्रतिकारात्मक उपलब्धता नियमित नभएता पनि गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका कारण जिल्लाको प्रमुख तथा जिम्मेवार स्वास्थ्य

संस्थाको रूपमा जिल्ला भरका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाको प्रेषण केन्द्रको रूपमा समेत कार्य गर्दछ।

ख. रामेछाप अस्पतालको विकासक्रम:-

रामेछाप जिल्लामा वि.सं २०२० सालमा रामेछाप हेल्थ सेन्टरको रूपमा स्थापना भएको थियो। वि.सं २०५० सालमा जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रामेछाप अन्तर्गत रहने गरी १५ शैयाको जिल्ला अस्पताल रामेछाप स्वीकृती प्राप्त भए पनि जनशक्ति तथा भौतिक संरचनाको अभावको कारणले १५ बेड सहित अन्तरङ्ग विभाग स्थापना खडा गरी जिल्ला अस्पताल रामेछापमा रूपान्तरण भई प्रसुती सेवा समेत आरम्भ भएको हो। आ.व. २०७५/७६ देखी संघिय संरचना अनुसार प्रदेश अन्तर्गतको अस्पतालको रूपमा रहेको थियो। अस्पताल विकास समितिले १५ शैया थप गरी आफ्नै श्रोत साधनमा सन्चालन गर्ने गरी ३० बेड स्वीकृत गरि नियमित रूपमा सञ्चालनमा रहेको थियो। आ.व.२०७९/०८० मा वागमती प्रदेश सरकारले ५० शैया स्तरउन्नती गरि डायलाइसिस सेवा, नवजात शिशु उपचार सेवा, PICU, General Ward वार्ड, सामाजिक सेवा इकाई जस्ता सेवा थप गरि सञ्चालन भईरहेको छ। ।

ग. रामेछाप अस्पतालको प्राथमिकता तथा लक्ष्यहरू:-

दीर्घकालिन सोच: स्वास्थ्य उत्पादनशिल, जिम्मेवार र सुखी नागरिक सेवा निर्माणमा सघाउ पुर्याउनका लागि अस्पताललाई १०० शैयामा स्तरोन्नती गर्ने ।

लक्ष्य : सवल स्वास्थ्य प्रणालीको विकास र विस्तार गर्दै जनस्तरमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।

उद्देश्यहरू :

- उपलब्ध स्रोत तथा साधनको अधिकतम उपयोग गरी स्वास्थ्य सेवाहरूको विकास र विस्तार गर्ने ।
- सर्वसुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाका लागि यस अस्पतालको उत्तरदायित्व र प्रभावकारीता, अभिवृद्धि गर्दै स्वास्थ्य क्षेत्रलाई जनउपयोगी तथा सेवामुलक क्षेत्रको रूपमा क्रमशः रूपान्तरण गर्ने ।
- स्वास्थ्य सेवामा पहुँच तथा उपभोग बढाई सेवा प्रदायक र सेवाग्राहीलाई थप जिम्मेवार बनाउदै स्वास्थ्य जीवनशैली प्रवर्द्धन गर्ने ।
- गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गरी स्वास्थ्य क्षेत्रमा सरकारले लिएका अठोट एवं दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्त गर्न सरकारलाई सघाउ पुर्याउने ।

प्राथमिकताका आधारहरू :

- लक्षित वर्ग सहायता कार्यक्रमहरू

२. अस्पतालका सेवा व्यवस्थापन गर्ने
३. प्राविधिक तथा अप्राविधिक जनशक्तिको विकास विस्तारगर्ने
४. भौतिक निर्माण सुधार गर्ने
५. जनआकांक्षा अनुरूप सेवा प्रवाहमा गर्न
६. सरसफाई व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिने
७. सुरक्षा व्यवस्थापन गर्ने
८. अस्पतालको स्वास्थ्य अभियानमुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने आदि।

घ. मुलभुत मान्यता

- इमान्दारीता
- जवाफदेहिता/उत्तरदायी
- विरामीप्रति नरम र शिष्ट व्यवहार, सम्मान, सेवाभाव
- पारदर्शिता
- समुह कार्य

ङ. अस्पतालको भौतिक पुर्वाधार

१. अन्तरंग तर्फ

१.१ General Ward

- Matron Room, Nursing Room
- SNCU, Male Ward, Female Ward
- CSSD
- House Keeping Room
- Nursing changing Room
- Store Room

१.२ Maternity Ward

- ANC Room
- Safe Abortion Counselling and service Room
- Labour Room
- Post Natal Ward

१.३ Operation Theatre

- Preoperative Room
- Major OT
- Anaesthesia and Counselling Room
- Post operative Ward

२. बहिरंग सेवा तर्फ

- सोधपुछ तथा काउन्टर
- General OPD
- Eye OPD
- Dental OPD
- एक्सरे, प्रयोगशाला, एआरटि, क्षयरोग उपचार कक्ष, गर्भवती परीक्षण कक्ष खोप शाखा
- Dressing Room
- USG room
- ECG Room OCMC Unit
- Hemodialysis Unit
- Health insurance and social service unit
- Pharmacy & Billing Counter.

REGISTRATION DEPARTMENT

३. ईमरजेन्सीतर्फ

- इमर्जेन्सी कक्ष

४. प्रशासन तर्फ

- प्रशासन कोठा संख्या -५ (अध्यक्ष, मे.सु. लेखा, रेकर्ड्स, प्रशासन)
- स्वास्थ्य बीमा रकम दावी कक्ष
- स्टोर फाट

५. ममर्त तथा सम्मार

- वायोमेडिकल ल्याब शाखा

६. ब्लड बैंक कक्ष

७. मर्चरी च्याम्बर सहितको पोष्टमार्टम भवन

८. आवासीय स्थिति

- चिकित्सक क्वाटर - २
- कर्मचारी क्वाटर संख्या - ५
- अन्य क्वाटर संख्या - ३

१.३ संगठनात्मक संरचना

मेडिकल सुपरटेन्डेन्ट (नवौ/ दशौ तह) अस्पताल प्रमुख रहने अस्पतालमा जम्मा ६० स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरबन्दी रहेको छ, जसमा हाल उपलब्ध स्थायी कर्मचारी १३ जना छन् भने दरबन्दी अनुसार मेडिकल सुपरटेन्डेन्ट पद रिक्त रहेकाले हाल अस्पतालमा कार्यरत स्थायी मेडिकल अधिकृत डा.केशव श्रेष्ठ ज्यूले नि.मेडिकल सुपरटेन्डेन्टको रूपमा सम्पूर्ण जिम्मेवारी बहन गरिरहनुभएको छ ।

अस्पतालको दरबन्दी तेरिज यस प्रकार रहेको छ ।

दरबन्दी तेरिज:-

क्र.स.	पद, नाम	तह	सेवा	समूह	दरबन्दी संख्या	कैफियत
१	ब/ मेडिकल सुपरिन्टेण्डेन्ट	९/१०	स्वास्थ्य	ज.हे.स.	१	
२	ब/क.ज. फिजिसियन	९/१०	स्वास्थ्य	मेडिसिन	१	
३	ब/क.अब्स तथा गाईनेकोलोजिष्ट	९/१०	स्वास्थ्य	अब्स. गाईने	१	
४	ब/क.पेडियाट्रीसियन	९/१०	स्वास्थ्य	पेडियाट्रीक्स	१	
५	ब/क. जनरल सर्जन	९/१०	स्वास्थ्य	सर्जरी	१	
६	ब/क.अर्थोपेडिक सर्जन	९/१०	स्वास्थ्य	सर्जरी अर्थो.	१	
७	मेडिकल अधिकृत	८	स्वास्थ्य	ज.हे.स.	८	
८	डेन्टल सर्जन	८	स्वास्थ्य	डेन्टिष्ट्रि	१	
९	नर्सिङ अधिकृत	७	स्वास्थ्य	जनरल नर्सिङ	१	
१०	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	७	स्वास्थ्य	मे.ल्या.टे	१	
११	एनेस्थेटिक सहायक	५/६/७	स्वास्थ्य	विविध	१	
१२	फार्मेसि सहायक	५/६/७	स्वास्थ्य	फार्मेसि	१	
१३	बायोमेडिकल टेक्निसियन	५/६/७	स्वास्थ्य	विविध	१	
१४	ल्याब टेक्निसियन	५/६/७	स्वास्थ्य	मे.ल्या.टे	३	
१५	स्टाफ नर्स	५/६/७	स्वास्थ्य	जनरल नर्सिङ	१३	
१६	हेल्थ असिष्टेन्ट	५/६/७	स्वास्थ्य	हे.अ.	४	

१७	रेडियोग्राफर	५/६/७	स्वास्थ्य	रेडियोग्राफी	३	
१८	मेडिकल रेकर्डर सुपरभाईजर	५	स्वास्थ्य	मे.रेकर्डर्स	१	
१९	सहायक/अधिकृत	५/६	प्रशासन	सा.प्र.	१	
२०	सहायक/अधिकृत	५/६	प्रशासन	सा.प्र.	१	
२१	अ.न.मी./प.हे. नर्स	४/५/६	स्वास्थ्य	क.न.	२	
२२	अ.हे.व./हे.अ.	४/५/६	स्वास्थ्य	हे.ई.	२	
२३	डेन्टल हाईजिनिष्ट	४/५/६	स्वास्थ्य	डेन्टिष्ट्रि	१	
२४	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	४/५/६	प्रशासन	विविध	१	
२५	हलुका सवारि चालक	श्रेणी विहिन	ई	मे.ई.	१	
२६	स्वीपर (का. सहयोगी सरह)	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सा.प्र.	९	
जम्मा					६०	

स्वीकृत दरबन्दीको बर्तमान स्थिति:-

क्र.स.	पद, नाम	तह	स्वीकृत दरबन्दीको विवरण			स्वीकृत दरबन्दी पदपुर्ति	कैफियत
			स्वीकृत	पदपुर्ति	रिक्त		
१	ब/ मेडिकल सुपरिन्टेण्डेन्ट	९/१०	१	०	१	०	
२	ब/क.ज. फिजिसियन	९/१०	१	०	१	०	
३	ब/क.अब्स तथा गार्डनेकोलोजिष्ट	९/१०	१	०	१	०	
४	ब/क.पेडियाट्रीसियन	९/१०	१	०	१	०	
५	ब/क. जनरल सर्जन	९/१०	१	०	१	०	
६	ब/क.अर्थोपेडिक सर्जन	९/१०	१	०	१	०	
७	मेडिकल अधिकृत	८	८	१	७	७	
८	डेन्टल सर्जन	८	१	०	१	१	
९	नर्सिङ अधिकृत	७	१	०	१	१	
१०	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	७	१	०	१	१	
११	एनेस्थेसिस्ट सहायक	५/६/७	१	०	१	१	
१२	फार्मसि सहायक	५/६/७	१	०	१	१	
१३	बायोमेडिकल टेक्निसियन	५/६/७	१	०	१	१	
१४	ल्याब टेक्निसियन	५/६/७	३	०	३	३	
१५	स्टाफ नर्स	५/६/७	१३	१	१२	१२	
१६	हेल्थ असिष्टेन्ट	५/६/७	४	१	३	३	

१७	रेडियोग्राफर	५/६/७	३	१	२	२	
१८	मेडिकल रेकर्डर सुपरभाईजर	५	१	०	१	१	
१९	सहायक/अधिकृत	५/६	१	०	१	०	
२०	सहायक/अधिकृत	५/६	१	०	१	०	
२१	अ.न.मी./प.हे. नर्स	४/५/६	२	२	२	०	
२२	अ.हे.व./हे.अ.	४/५/६	२	१	१	०	
२३	डेन्टल हाईजिनिष्ट	४/५/६	१	०	१	१	
२४	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	४/५/६	१	०	१	१	
२५	हलुका सवारि चालक	श्रेणी विहिन	१	०	१	१	
२६	स्वीपर (का. सहयोगी सरह)	श्रेणी विहिन	९	४	५	५	
जम्मा			६०	१३	४७	४२	

छात्रबृति करारमा कार्यरत कर्मचारीहरू:-				
क्र.स.	पद	श्रेणी/तह	पदपुर्ती	कैफियत
२	मेडिकल अधिकृत	आठौँ	४	
३	डेन्टल सर्जन	आठौँ	१	
४	नर्सिङ अधिकृत	सातौँ	५	
कुल संख्या			१०	
कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरू:-				
क्र.स.	पद	श्रेणी/तह	पदपुर्ती	कैफियत
१	स्टाफ नर्स	पाचौँ	३	CEONC and OCMC Program
२	दर्ता सहायक	चौथो	१	बिमा सुदृढीकरण कार्यक्रम
३	अ.न.मी./अ.हे.व.	चौथो	२	सामाजिक सेवा ईकाई
३	का.स.	श्रेणी विहिन	३	CEONC Program
कुल संख्या			९	

नगरपालिका अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरू				
क्र.स.	पद	श्रेणी/तह	पदपुर्ती	कैफियत
१	नेत्र सहायक	पाचौँ	१	
कुल संख्या			१	
अस्पताल विकाश समिति अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरू				
क्र.स.	पद	श्रेणी/तह	पदपुर्ती	कैफियत
१	सा.प्र.	चौथो	१	
२	ह.स.चा.	श्रेणी विहिन	१	
कुल संख्या			२	

हाल जम्मा कार्यरत कर्मचारी ७२ जना रहेका छन्।

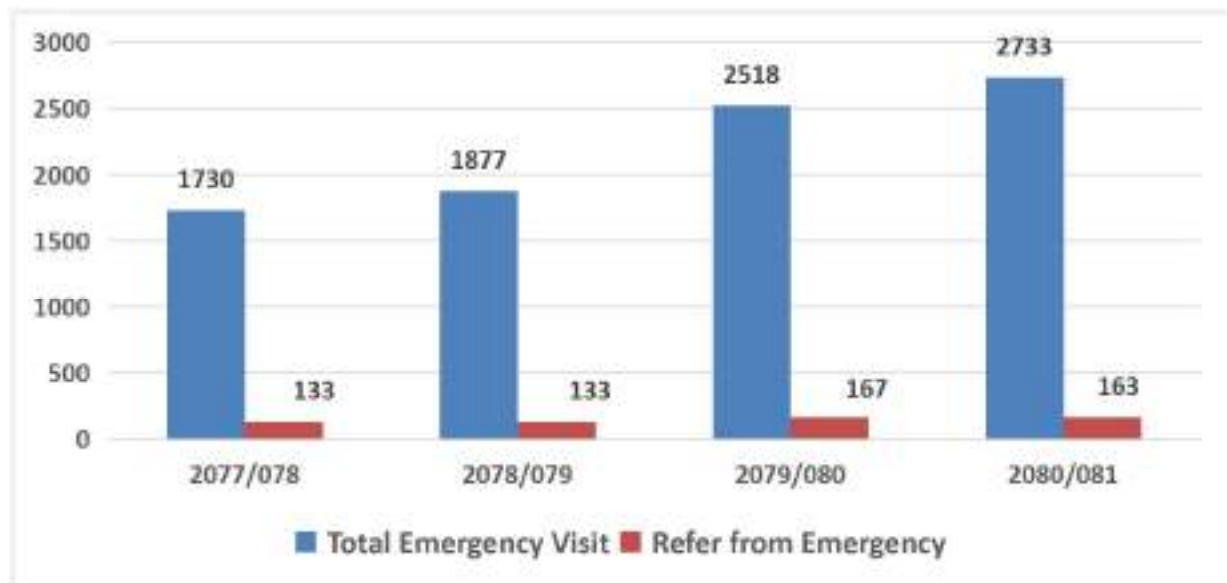
२.अस्पतालबाट प्रदान गरिने मुख्य सेवाहरूको बिबरण

२.१ उपचारात्मक तथा निदानात्मक सेवा

रामेछाप अस्पताल रामेछापबाट २४ सै घण्टा निम्नलिखित उपचारात्मक तथा निदानात्मक सेवा प्रदान भैरहेका छन्।

२.१.१ आकस्मिक सेवा

अस्पतालबाट प्रदान गरिने यो सेवामा हरेक दिन तिन सिफ्ट ड्यूटी अनुसार खटाइएका स्वास्थ्यकर्मी तथा अन ड्यूटीमा रहेका मेडिकल अधिकृत र विशेषज्ञ चिकित्सकहरूले प्रत्येक दिन चौबिस घण्टा सेवा प्रदान गर्ने गर्दछन्। यो सेवा प्रवाहको लागी रामेछाप अस्पतालले ५ वटा बेडको व्यवस्था गरेको छ । यो सेवा लिनका लागी अस्पताल व्यवस्थापन समितिले प्रतिव्यक्ति रु ५० सेवा शुल्क निर्धारण गरेको छ तर नेपाल सरकारले निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा पाउने भनि तोकिएका लक्षित वर्गहरूलाई यो सेवा निःशुल्क प्रदान गर्ने गरिन्छ। इमेजेन्सी शाखाबाट प्रदा गरिएको सेवा यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ

२.१.२ अन्तरंग सेवा

क) General Inpatient ward

रामेछाप अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवाहरूमध्ये यो सेवा पनि पर्दछ जस अन्तर्गत जम्मा ३५ वटा बेडको व्यवस्था गरि निशुल्क रूपमा यो सेवा सञ्चालन गरिएको छ । यो सेवा प्रदान गर्नका लागि हरेक दिन तिन सिफ्टमा नर्सिङ स्टाफलाई खटाईएको हुन्छ साथै अन्तरंग सेवामा भर्ना भएका विरामीलाई बिहान र साझ अन कल ड्युटीमा रहेका चिकित्सकहरूले जाँच गर्ने गर्दछन यसका साथै अस्पतालले भर्ना भएका विरामीहरूलाई आवश्यक बिहानको नास्ता र खाना, साझको खाना समेत निशुल्क रूपमा उपलब्ध गराउदै आएको छ ।

Data / Fiscal Years	2076/077	2077/078	2078/079	2079/080	2080/081
Admission Clients	712	654	760	1023	922
Refer Clients	64	72	102	79	163
Average length of stay in hospital	3.1	3.6	3.8	5.3	3.5
Bed occupancy rate	39.4	37.4	35.9	35.6	30.4
Hospital bed turnover Interval	91.4	99.3	123.8	113.9	135.4
Hospital bed turnover rate	2.6	2.1	1.8	3.2	2.6

माथि देखाईएको तथ्यांक अनुसार आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा अन्तरंग सेवा मा भर्ना भएका विरामीको जम्मा संख्या ९२२ पुगेको छ । यसरी अस्पतालबाट प्रवाह हुने महत्वपूर्ण सेवा मध्येको एक अन्तरंग सेवामा पनि गत आर्थिक वर्ष भन्दा तुलनात्मक रूपमा सेवाग्राहीको संख्या घटेको छ यसो हुनुको प्रमुख कारण यस आ.व.मा सेवाग्राहीको संख्या घट्नु हो। संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकार तथा स्थानीय सरकार, तथा अन्य सहयोगी संस्थाबाट प्राप्त आर्थिक लगायत प्राविधिक सहयोगका कारण अस्पतालमा दक्ष जनशक्ति र आवश्यक औजार उपकरण उपलब्धता भएको हुँदा क्रमिक रूपमा अस्पताल सुधारको अग्रगतीमा गइरहेको देखिन्छ । सेवालाई चुस्त दुरुस्त र गुणस्तरीय बनाउन विशेषज्ञ चिकित्सक, नर्स र अन्य प्राविधिक कर्मचारीहरूको दरबन्दी थप गर्नु अत्यावश्यक छ। समय समयमा हुने महामारी र अन्य प्रकोप रोकथामका लागि पूर्वतयारी सामग्रीहरू तथा जनशक्तिहरूलाई सजग राख्न र अस्पतालमा नर्स र थप शैयाको व्यवस्था पनि गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

ख) सुरक्षित प्रसुति सेवा तथा गर्भपतन सेवा

यस अस्पतालबाट प्रदान गरिने अन्तरंग सेवा अर्न्तगत महत्वपूर्ण सेवा मध्ये यो सेवा गर्भवती महिलाहरूलाई २४ सै घण्टा प्रदान गरिने सेवा हो। यो सेवा प्रदान गर्नका लागि अस्पतालमा एमडिजिपि चिकित्सक र Skill Birth Atendent तालिम प्राप्त चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको उपलब्धता रहेको छ। सुरक्षित प्रसुति सेवा तथा गर्भपतन सेवा आवश्यकता अनुसार जुनसुकै समयमा निशुल्क रूपमा तालीम प्राप्त तथा अनुभवि स्वास्थ्यकर्मीद्वारा प्रदान गर्ने गरिन्छ। सुरक्षित गर्भपतन र प्रसुती सेवाका तथ्याङ्क यस प्रकार रहेका छन् ।

Delivery Service Elements and Indicator

Data / Period	FY 2076/2077	FY 2077/2078	FY 2078/2079	FY 2079/2080	FY 2080/081
Total Delivery	65	71	92	160	127
Total Normal delivery	65	71	74	118	86
Total C/S Delivery	0	0	18	41	39
Total vacuum/forceps delivery	0	0	0	2	2
Twins Delivery	0	0	0	1	1
Total Live Birth	65	71	92	161	125
Still Birth	0	0	0	0	0
Received Mother Transport Incentive from Safe motherhood Program	65	71	92	159	127
Received Mother ANC Incentive from Safe motherhood Program	42	42	66	106	80

Abortion Service					
Total Abortion service received	82	65	57	58	53

माथि देखाईएको तथ्यांक अनुसार गत आ.व.को तुलनामा यस आ.व. मा सेवाग्राहिको संख्या उल्लेख्य रूपमा वृद्धि भएको देखिन्छ । प्रसुती अगावै तथा प्रसुती पश्चात देखिने स्वास्थ्य समस्याहरूलाई अस्पतालमै व्यवस्थापन गर्न २४ सै घण्टा MDGP Consultant को नियमित उपलब्धता र जटिल किसिमको प्रसुती पनि अस्पतालमै गराउन सकिने भएकाले नै रामेछाप अस्पतालमा प्रसुती सेवा लिन आउने सेवाग्राहीलाई पहुँच राम्रो रहेको छ । साथै चौविसै घण्टा एम्बुलेन्सको उपलब्धता लगायत नियमित तथा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका कारण पनि सेवाग्राहीलाई सहज रहेको छ ।

ग) SNCU Services

यस अस्पतालमा विगतका वर्षदेखि नियमित रूपमा २ वटा बेडबाट SNCU सेवा प्रदान भइरहेको छ । साथै नियमित रूपमा बालरोग विशेषज्ञको उपलब्धता हुन नसक्दा यो सेवा लिने बिरामीको संख्या न्यून रहेको छ ।

घ) शल्यक्रिया सेवा

यस अस्पतालले जटिल तथा सामान्य दुवै किसिमका शल्यक्रिया सेवा प्रदान गर्दै आईरहेको छ । C/S, Hernia, Hydrocele सम्बन्धी शल्यक्रिया आदि सेवाहरू जटिल शल्यक्रियामा उपलब्ध छन् र प्लास्टर साथै सामान्य शल्यक्रिया सेवा पनि उपलब्ध छन् । अस्पतालबाट यस सेवा अन्तर्गत पुरुषमा देखिने Hydrocele को निःशुल्क शल्यक्रिया हुन्छ ।

निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको तथ्यांक अनुसार यस आर्थिक वर्षमा गरिएको जटिल र सामान्य दुवै किसिमका शल्यक्रिया सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको संख्या गत तथा विगतका आर्थिक वर्षको तुलनामा उल्लेख्य रूपमा बढेको पाईन्छ ।

क्र.स.	अप्रेसन सेवाको प्रकार	आ.व. 2078/79		आ.व. 2079/2080		आ.व. २०८०/०८१	
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
१	प्रसुति सेवा	१८	०	४१	०	३९	०
२	हर्निया	०	१	०	०	०	०
३	हाइड्रोशिल	०	०	०	१	०	१
४	Minor OT	२	३	११	५	५	३

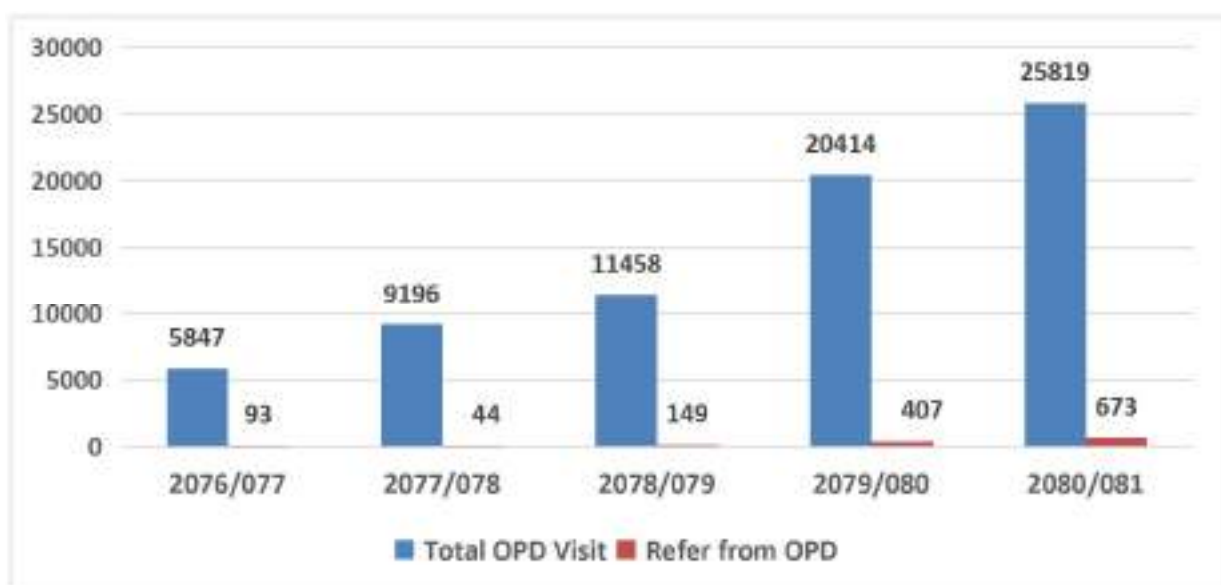
	जम्मा	२०	४	५२	६	४४	४
--	-------	----	---	----	---	----	---

२.१.३. बहिरंग सेवा

रामेछाप अस्पतालबाट प्रदान गरिने बहिरंग सेवा शनिवार तथा सार्वजनिक विदाका दिनहरूबाहेक प्रत्येक दिन बिहान १०:०० बजेदेखि दिउसो ४:०० बजेसम्म नियमित रूपमा सञ्चालन गर्ने गरिन्छ, जहाँ विशेषज्ञ चिकित्सक तथा मेडिकल अधिकृत हरूले नियमित रूपमा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्दै आईरहनुभएको छ । बहिरंग सेवा अन्तर्गत रामेछाप अस्पतालमै दन्तरोग, जनरल ओ.पी. डी. स्त्री तथा प्रसुतीरोग, आँखा रोग सम्बन्धी सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ । बिरामीको स्वास्थ्य अवस्था अनुसार आवश्यक परीक्षण पश्चात ओ.पि.डि. बाट निरोगिता प्रमाण पत्र र अपाङ्गता प्रमाण पत्र समेत प्रदान गरिन्छ। अस्पताल व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम ओ.पि.डि. सेवाको सेवा शुल्क रु २५/-, अपाङ्गता प्रमाण पत्र निःशुल्क र निरोगिता प्रमाण पत्रको लागि रु ५००/- निर्धारण गरिएको छ । स्थानिय समुदायलाई अस्पतालमा उपलब्ध स्रोत तथा साधनको उचित रूपमा प्रयोग गरी भरपर्दो सेवा प्रदान गर्नुका साथै उचित परामर्श सेवा नै यस अस्पतालको मुख्य विशेषता हुन ।

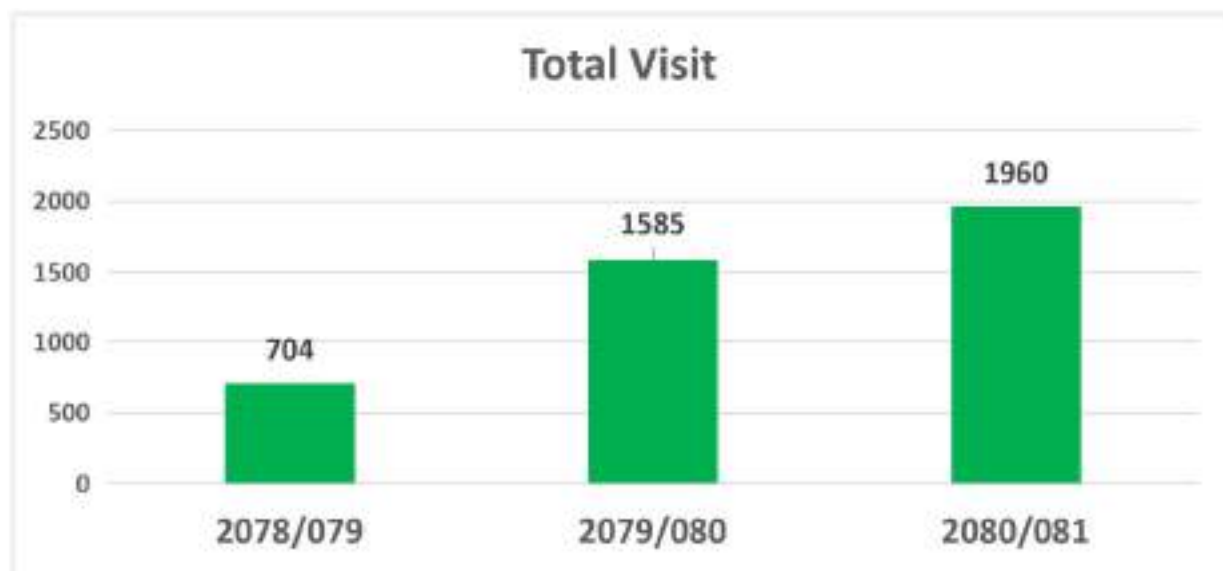
क)बार्षिक सेवाग्राही चाप

निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको तथ्यांक अनुसार अस्पतालले गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आ.व. २०८०/०८१ मा बहिरंग सेवा अन्तर्गत सेवाग्राहीको संख्या बढेको देखिन्छ, यसको कारणमा धेरै समय विशेषज्ञ चिकित्सकको उपलब्ध रहेकोले ओ.पि.डि.सेवा प्रत्यक्ष प्रभावित रहयो ।

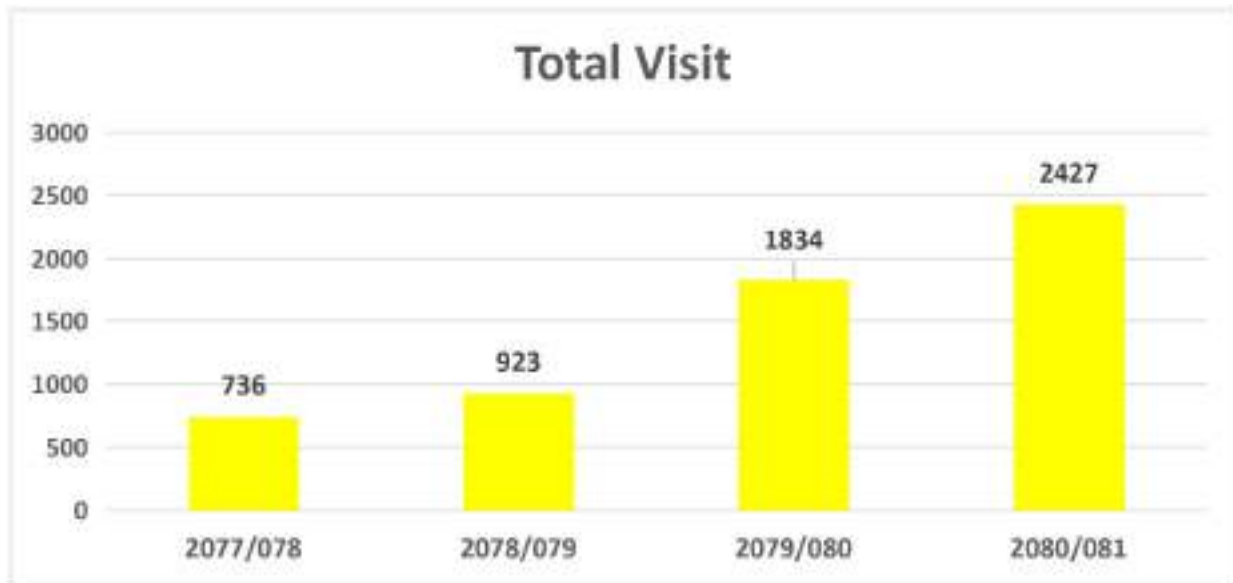
ख) आँखा ओ.पि.डि. सेवा

रामेछाप अस्पतालमा सञ्चालित आँखा सेवा वि.स. २०७८ साल मंसिर महिना देखि तिलगंगा आँखा प्रतिष्ठानको सहयोग र रामेछाप अस्पतालको व्यवस्थापन तथा रामेछाप नगरपालिकाबाट कर्मचारी व्यवस्थापन गरि सेवा सुरू गरिएको हो। आँखा सेवा शनिवार तथा सार्वजनिक बिदाका दिनहरुबाहेक प्रत्येक दिन बिहान १०:०० बजेदेखि दिउँसो ४:०० बजेसम्म नियमित रूपमा एक जना मात्र कर्मचारीबाट सेवा सञ्चालन भइरहेको छ तर इमेजेन्सीको हकमा आवश्यकता अनुसार सेवा प्रदान भइरहेको छ । अस्पताल व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम यस सेवाको सेवा शुल्क रु ५०/- निर्धारण गरिएको छ । विगतको वर्षहरुमा भन्दा यस आ.व.मा आँखा सेवा तुलनात्मक रूपमा वृद्धि भइरहेको छ जसमा तिलगंगा आँखा प्रतिष्ठान, रामेछाप न.पा र अस्पतालको आपसी समन्वयमा समय समयमा जिल्लाको विभिन्न स्थानहरुमा आँखा शिविर सञ्चालन भएको अस्पतालप्रति आम नागरिकको सकारात्मक सन्देशले सेवा वृद्धि आएको हो ।

ग) दन्त ओ.पि.डि. सेवा

रामेछाप अस्पतालमा सञ्चालित दन्त ओपिडि सेवा वि.स. २०७५/०२/१९ गते देखि शनिवार तथा सार्वजनिक बिदाका दिनहरु बाहेक प्रत्येक दिन बिहान १०:०० बजेदेखि दिउँसो ४:०० बजेसम्म नियमित रूपमा सञ्चालन गर्ने गरिन्छ। दन्त शाखामा नेपाल सरकार छात्रवृत्ती अन्तर्गतका डेन्टल सर्जन तथा डेन्टल हाइजेनिस्ट १ जना गरि दुई जनाबाट सेवा प्रदान भइरहेको छ । दैनिक यो सेवा वृद्धि भएको छ ।

२.१.४ निदनात्मक सेवा

क) एक्स-रे सेवा

अस्पतालबाट प्रदान गरिने यो सेवा को दायरा विस्तार गर्ने उद्देश्यले सेवाग्राहीको अवस्थालाई मध्येनजर गरेर २४ सै घण्टा यो सेवा सञ्चालन गरिएको छ । अस्पतालमा यो सेवा प्रदान गर्नका लागि रेडियोग्राफरहरुको व्यवस्था गरिएको छ । अस्पताल व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम यो सेवा लिन आउने नेपाल सरकारले तोकेका लक्षित वर्ग बाहेक अन्य सेवाग्राहीहरुले एक्सरे सेवा वापत सेवा शुल्क निर्धारण गरिएको छ ।

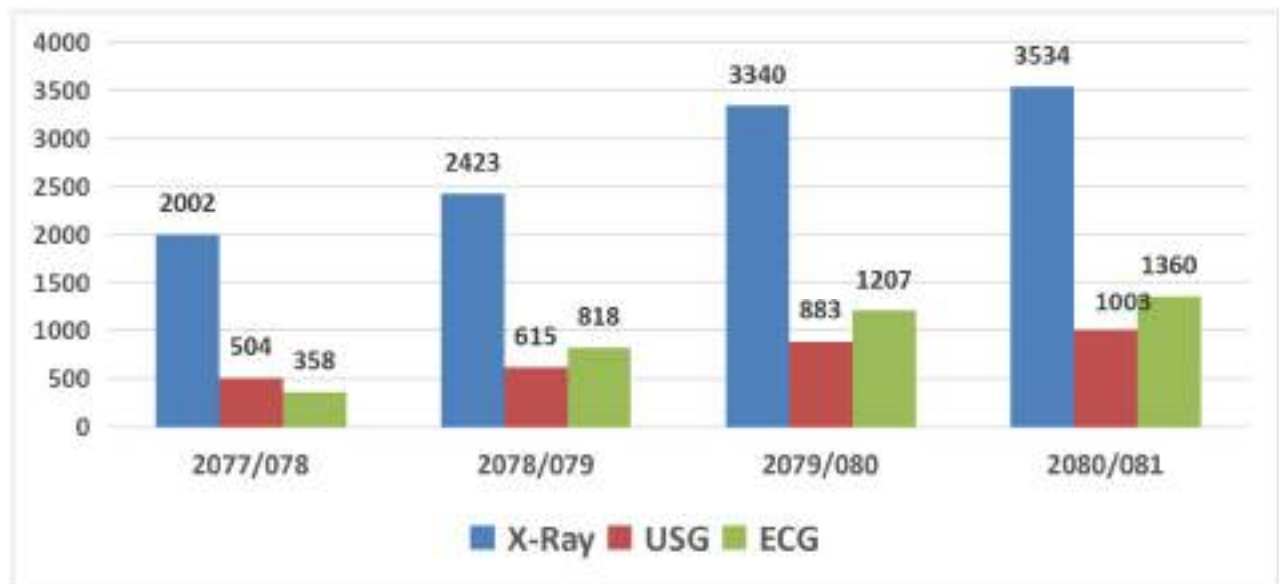
ख) इसिजि सेवा

रामेछाप अस्पतालले यो सेवा सेवाग्राहीको अवस्था तथा आकस्मिकताका आधारमा इमर्जेन्सी शाखाबाट चौविसै घण्टा सेवा प्रदान गर्दै आईरहेको छ । अस्पताल व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार यो सेवा प्राप्त गर्न प्रति सेवाग्राही रु १८०/- सेवा शुल्क निर्धारण गरिएको छ भने नेपाल सरकार ले तोकेका लक्षित वर्गलाई यो सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराइन्छ । इसिजि सेवाको लागी आवश्यक औजार तथा उपकरणको उपलब्धता, सेवामा नियमितता रहेको छ ।

ग) भिडियो एक्स रे सेवा

शनिवार र सार्वजनिक विदाका दिन बाहेक प्रत्येक दिन बिहान १०:०० बजे देखि ४:०० बजेसम्म यो सेवा प्रदान गर्ने गरिन्छ, यसका साथै सेवाग्राहीको अवस्था तथा आकस्मिक अवस्थामा यो सेवा चौविसै घण्टा दक्ष चिकित्सक बाट प्रदान गर्ने व्यवस्था रामेछाप अस्पतालले गरेको छ । यो सेवा नेपाल सरकारले तोकेका लक्षित समूहलाई निशुल्क रुपमा सेवा प्रदान

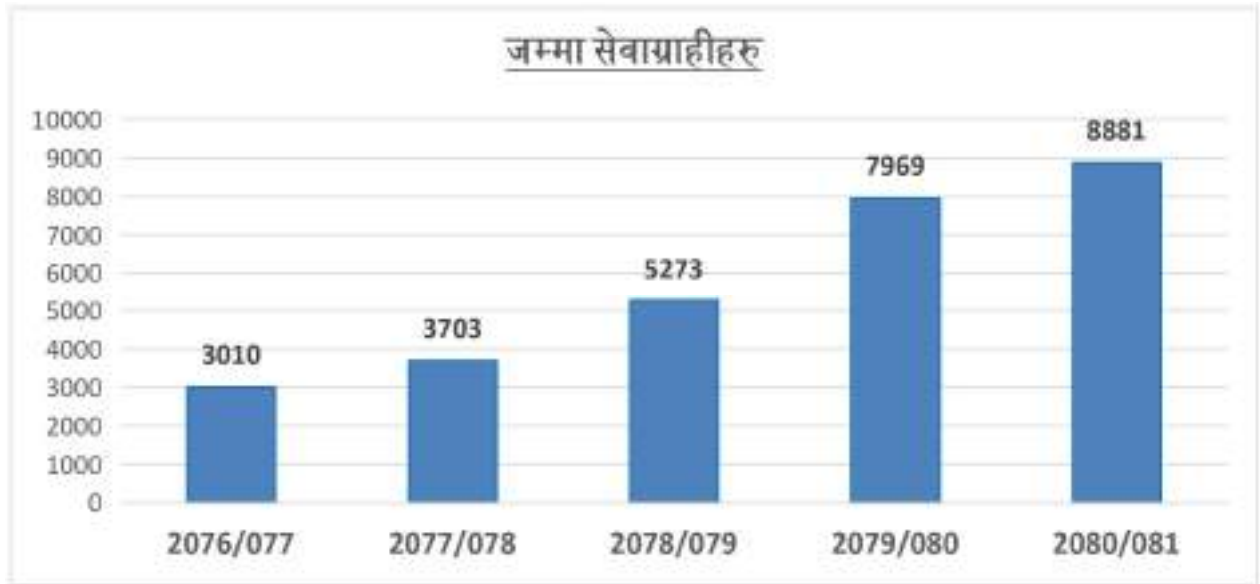
गरिन्छ। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा भिडियो एक्स रे सेवा पाएका सेवाग्राहिको संख्यामा उल्लेखनीय रूपमा वृद्धि भएको छ।

घ) प्रयोगशाला सेवा

प्रयोगशाला सेवा अस्पतालले ५ जना कर्मचारीबाट चौविसै घण्टा सेवा प्रदान गर्दछ। जसमा १ जना ल्याब टेक्नोलोजिष्ट र ४ जना ल्याब टेक्निसियन रहनुभएको छ। अस्पताल व्यवस्थापन समिति रामेछाप अस्पतालको निर्णयानुसार प्रयोगशाला सेवा अन्तर्गतका विभिन्न परिक्षण वापत शुल्क निर्धारण गरिएको छ तर नेपाल सरकारले तोकेका लक्षित वर्ग लाई यो सेवा निःशुल्क रूपमा प्रदान गर्ने गरिन्छ। अस्पताल बाट प्रदान गरिने निदानात्मक सेवा अन्तर्गत विभिन्न किसिमका प्रयोगशाला सेवा प्रवाह गर्ने गरिन्। यस सेवा अन्तर्गत Hematology, Parasitology, Biochemistry, Bacteriology, Serology, cytology, Immunology test And Endocrinology गर्ने गरिन्छ।

विगत ५ वर्षको प्रयोगशाला सेवा लिने सेवाग्राहीहरूको विवरण यसप्रकार रहेको छ।

रामेछाप अस्पतालबाट उपलब्ध प्रयोगशाला जाँच तथा सेवाहरु:-

१. Hematology

- CBC(TLC, DLC, Hb, Platelets, RBC, PCV, HCV, MCHC, MCV)
- ESR
- Smear MP MP Total
- Blood Group & Rh Type
- HBAIC BT/CT
- PT/INR

२. Bio-Chemistry

- Blood glucose f/pp/R Blood Urea
- S/Creatinine
- Uric Acid
- Sodium(Na+)
- Potassium(K+)
- S/Bilirubin total & Direct
- SGOT
- SGPT
- Alkaline Phosphatase Total
- Cholesterol
- Triglyceride
- HDL Cholesterol LDL Cholesterol

- VLDL
- S/Amylase Total Protein
- Iso Troponin

३. Parasitology

- Urine R/E
- Stool R/E
- Urine Pregnancy Test
- Acetone
- Occult Blood Test
- Urine for Acetone
- Semen Analysis
- Stool for Reducing Sugar

4. Immunology +Virology

- HIV
- HBsAg
- E VDRL HCV
- Troponine I
- H. Pylori
- Mantoux
- Dengue Scrub Typhus
- RK-39 MP RDT

- MP PBS
- Pregnancy
- ASO Titre
- CRP qualitative
- RA Factor qualitative
- Widal
- CD4 Count

- Urine C/S
- AFB Stain

6. Hormone/Endocrine

- T3
- T4
- TSH
- Vitamin D

5. Bacteriology

रामेछाप अस्पतालमा यस आर्थिक वर्षमा ८८८१ जना सेवाग्राहीहरूको ७१७३१ वटा प्रयोगशाला परिक्षण सेवा प्रदान गरिएकोमा सबैभन्दा बढि Hematology का Test हरू (४४ प्रतिशत) भएको तथा सबैभन्दा कम Bacteriology का Test हरू (०.२९ प्रतिशत) भएको निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको तथ्यांकले देखाएको छ।

Type of Test	FY2077/2078	FY2078/2079	FY2079/2080	FY 2080/081
Hematology	8974	14008	25512	32182
Immunology	2268	2921	3972	5951
Bio-Chemistry	9623	9938	18865	25145
Bacteriology	307	171	156	210
Virology	526	484	1138	1027
Parasitology	2797	2285	3637	4056
Hormone/Endocrine	356	602	738	3255
Total	24851	30409	54018	71731

ड) Visual inspection with acetic acid (VIA) Screening

विश्व स्वास्थ्य संगठनले पाठेघरको मुखको क्यान्सर उन्मुलन रणनीति २०२० मा ३० वर्ष भन्दा माथिका महिलाहरूलाई वा उच्च जोखिममा परेका महिलाहरूलाई पाठेघरको मुखको क्यान्सर स्क्रिनिङ गरी उन्मूलन गर्ने रणनीति बमोजिम यस अस्पतालमा पनि समयमै सम्भावित क्यान्सरको अवस्था बारे पहिचान गरि परामर्श तथा सम्भावित विरामीहरूलाई निदान तथा उपचारको आवश्यकता अनुसार उपचार र प्रेषण गर्ने कार्य गरिरहेको छ । परीक्षण तथा परामर्श सेवा निःशुल्क रुपमा प्रदान गरिन्छ ।

२.२ प्रबर्द्धनात्मक तथा प्रतिकारात्मक स्वास्थ्य सेवा

रामेछाप अस्पतालले मातृ तथा नवशिशु स्वास्थ्य शाखा मार्फत अस्पतालबाट प्रवाह गर्नुपर्ने प्रवर्द्धनात्मक र प्रतिकारात्मक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिरहेको छ जसका लागि तालिम प्राप्त दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरूको व्यवस्था पनि गरिएको छ ।

२.२.१ गर्भवति जाच सेवा

अस्पतालबाट प्रवर्द्धनात्मक सेवा अन्तर्गतको यो सेवा सनिवार र सार्वजनिक विदाका दिन बाहेक नियमित रूपमा विहान १०:०० बजेदेखि दिउँसो ४:०० बजेसम्म सञ्चालन हुने गर्दछ । यो सेवा गर्भावस्थाका महिलाहरूलाई प्रदान गरिन्छ ।

सेवाको उद्देश्य

- मातृ तथा नवशिशु मृत्युदर घटाउनु
- गर्भावस्थामा उच्च जोखिममा रहेका महिलाहरूलाई समयमै पहिचान, व्यवस्थापन र जटिलतालाई अस्पतालमै व्यवस्थापन गर्न नसकिने देखिएमा उचित स्थानमा प्रेषण गर्नु
- गर्भवती महिलालाई गर्भावस्था देखिनु परिवार नियोजनको उचित परामर्श दिनु रहेको छ ।

रामेछाप अस्पतालले यो सेवा प्रवाह गर्नका लागि तालीम प्राप्त दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरूको व्यवस्था गरेको छ । सेवा दिदाँ दक्ष तथा तालीम प्राप्त नर्सिङ्ग स्टाफ तथा चिकित्सकले निशुल्क रूपमा गर्भ जाँच गर्नुका साथै उचित परामर्श सेवा प्रदान गर्ने गर्दछन् । यो सेवा सँग सम्बन्धित महत्वपूर्ण तथ्याङ्कहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

गर्भवति परिक्षण समय	उमेर समुह	आ.व. २०७६/७७	आ.व. २०७७/७८	आ.व. २०७८/७९	आ.व. २०७९/८०	आ.व. २०८०/८१
ANC First Visit	<20 Years	14	2	6	4	5
	≥20Years	61	60	96	53	57
ANC 4 th Month Visit	<20 Years	12	2	5	4	0
	≥20Years	27	21	39	26	13
ANC Visit as per protocol	<20 Years	6	4	5	0	1
	≥20Years	36	36	57	0	12

२.२.२. परिवार नियोजन सेवा

रामेछाप अस्पतालले प्रबर्द्धनात्मक सेवा अन्तर्गत स्थाई तथा अस्थायी दुबै किसिमका परिवार नियोजनको सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ। अस्पतालले यो सेवा प्रदान गर्नका लागि दक्ष एवम् तालिम प्राप्त जनशक्तिको व्यवस्था गरेको छ । अस्थायी र स्थायी परिवार नियोजन सेवाका लागि अस्पतालले संस्थागत क्लिनिक बाट यो सेवा प्रवाह गराउँदै आएको छ ।

परिवार नियोजनका साधनहरु हाल अपनाई रहेका सेवाग्राहीको संख्यालाई देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

क्र.स.	परिवार नियोजनको साधन (Current User)	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/०८१
अस्थायी साधन					
१	Condom(CYP)	४५६२	४१००	२०३०	४२८३
२	Pills New uses	९	१०	५	१९
	Pills Current User	६	३	२	६
३	Depo New User	२५	२१	६३	३३
	Depo Current User	५०	४३	२७	३६
४	Implant New User	५०	५०	४९	२२
	Implant Current User	४६०	४८५	४७९	४५९
५	IUCD New User	४	५	१	१४८
	IUCD Current User	१९३	१८६	१८४	१४७

२.२.३. खोप तथा पोषण सेवा

रामेछाप अस्पतालबाट प्रतिकारात्मक सेवा अन्तर्गत रहेको यो सेवामा नवजात शिशु तथा बालबालिका लाई दिइने नियमित खोप रामेछाप न.पा. को समन्वयमा प्रत्येक महिनाको २१गते प्रदान गरिन्छ भने गर्भवती महिलालाई लगाइने टिटि खोप प्रत्येक हप्ताको सोमवार र बिहीबारका दिन प्रदान गरिन्छ । यस सेवा अन्तर्गत राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम अन्तर्गतका सम्पूर्ण खोपहरु उपलब्ध हुने गर्दछ । अस्पतालमा आउने बालबालिकाहरुका लागि तौल नापजांच, परीक्षण तथा परामर्श प्रदान गरि आवश्यक पोषणका बारेमा अभिभावकलाई सचेत गराउने तथा बालबालिकाको

जोखिमका आधारमा बालभिता सर्वोत्तम पिठो तथा Ready to use Therapeutic food (RUTF) प्रदान गरिन्छ । यस आ.व.को सम्पूर्ण खोप सेवाको तथ्याङ्क रामेछाप न.पा.लाई प्रदान गरिएको छ ।

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम अन्तर्गतका खोपहरु तपशिल बमोजिम रहेको छ ।

२.३. २४ सै घण्टा फार्मसी तथा सोधपुछ काउन्टर सेवा

प्रदेश अन्तर्गत २ जना र विमा सुदृढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत १ जना कर्मचारीबाट अस्पताल फार्मसी सेवा २४ सै घण्टा सञ्चालन भइरहेको छ । यस अन्तर्गत स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमका औषधी निःशुल्क औषधी तथा अन्य औषधीहरु उपलब्धगराइन्छ ।

साथै अस्पतालमा आउने सेवाग्राहीहरुलाई निःशुल्क तथा अस्पताल व्यवस्थापन समितिले निर्धारण गरेको शुल्क अनुसार काउन्टरका १ जना कर्मचारी र सामाजिक सेवा ईकाइका १ जना कर्मचारीहरुबाट समन्वयमा डिजिटल विलिड सेवा प्रदान भइरहेको छ ।

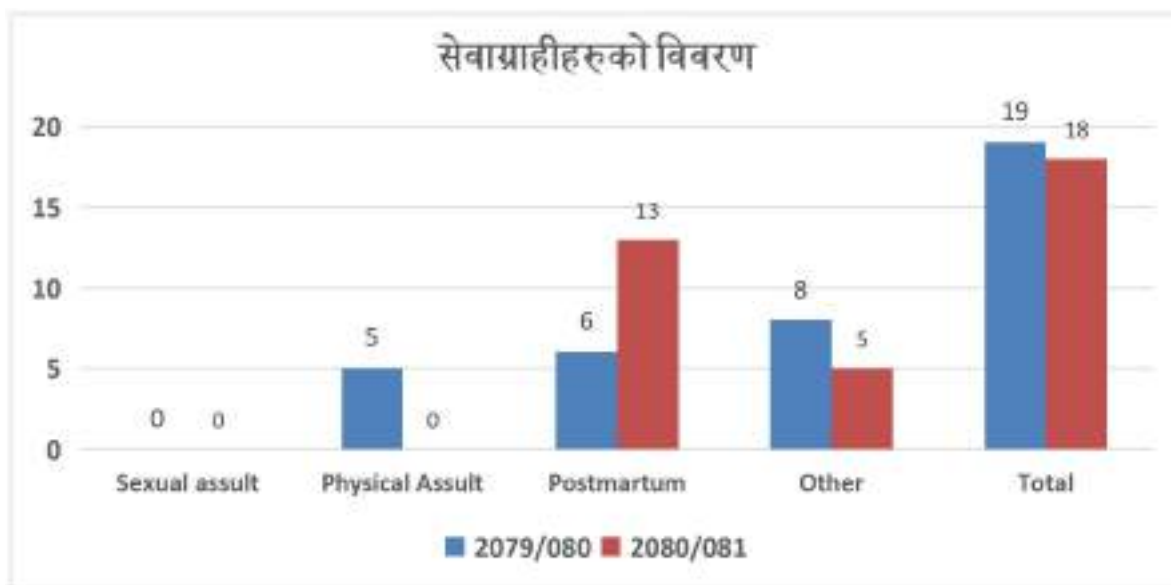
२.४. हेमोडायलाइसिस सेवा

बागमति प्रदेश सरकार साविकको स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा स्वास्थ्य आपूर्ती व्यवस्थापन केन्द्र बागमति प्रदेश र KFW बाट डायलाइसिस मेसिन ५ वटा अन्य उपकरण लगायत बजेटको व्यवस्था भइ मिति २०७९/११/०१ बाट सेवा प्रदान सुरु गरिएकोमा हाल यस आ.व. मा ३ जनालाई विरामीलाई निशुल्क रूपमा नियमित डायलाइसिस सेवा तथा आवश्यकता अनुसार इमेजेन्सी डायलाइसिस सेवा प्रदान गरिएको छ । यो सेवा हाल नेपाल सरकारको अनुसार सुचिकृत भई निरन्तर सेवा दिईएको छ तर यस शाखामा तालिम प्राप्त चिकित्सकिय जनशक्ति नहुदा विरामीलाई सेवा दिन असहज भएको छ ।

२.५ Medico legal सेवा:-

अस्पताल बाट प्रदान गरिने यो सेवाका लागी प्रत्येक दिन दक्ष चिकित्सकहरु उपलब्ध गराइन्छ । यस सेवा अन्तर्गत रामेछाप अस्पतालले पोष्टमार्टम सेवा, मादक पदार्थ सेवन जांच सेवा घाउ चेकजाँच सेवा तथा शारिरिक परिक्षण सेवा उपलब्ध गराउदै आएको छ यसका साथै अस्पतालले पोष्टमार्टम सेवाका लागी मर्चरी च्याम्बर सहित अलगगै भवनको व्यवस्था गरेको छ ।

यस सेवा सग सम्बन्धित केहि तथ्यांक निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.६ OCMC सेवा:-

यस अस्पतालमा लैंगिक हिंसा सग सम्बन्धित तथा स्वास्थ्य क्षेत्रमा सामाजिक समावेशिकरण एवम लैंगिक समानतालाई सुदृढ गर्नका लागि एकद्वार सकट व्यवस्थापन केन्द्रको स्थापना गरिएको छ । लैंगिक हिंसाबाट पिडित समूहलाई जुनसुकै अवस्थामा पनि यो सेवा प्रदान गर्ने गरिन्छ । अस्पतालले यो सेवाको लागि आवश्यक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न मेडिकल अधिकृत र मनोसामाजिक परामर्शकर्ताका रुपमा एकजना स्टाफ नर्स को व्यवस्था गरेको छ । यस केन्द्रमा आएका सेवाग्राहिको स्वास्थ्य जाँच अस्पतालका चिकित्सकले दिदै आइरहनु भएको छ । जातिय, राजनितिक, धार्मिक तथा सामाजिक अवस्थाबाट पिडितहरूलाई आवश्यक सहयोग प्रदान गर्नुनै यस केन्द्रको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

लैङ्गिक हिंसासम्बन्धी एकद्वार सकट व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना गरि हिंसा पिडित वा प्रभावित वा प्रभावित व्यक्तिहरूलाई स्वास्थ्य उपचार लगायत अन्य आवश्यक सेवाहरु एकद्वारबाट पूर्ण रुपमा निशुल्क उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाई लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रण गर्नका लागि यो कार्यक्रम सुरु गरिएको हो । सो अनुरूप यस रामेछाप अस्पतालमा चिकित्सक १ जना सम्पर्क व्याक्ति १ जना स्टाफ नर्स १ जना तोकी कोठा (Examination Room Waiting Room) छुट्याई आ.व २०७९/०८० देखि यस केन्द्रको स्थापना गरि निरन्तर रूपमा निशुल्क सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । लैङ्गिक हिंसा अन्तर्गत बलत्कार, यौनजन्य दुर्व्यवहार, जबरजस्ती विवाह अधिकारबाट बन्चित, मानसिक हिंसा रुढीवादी परम्पराका आधारमा भेदभाव आदि पर्दछन् । यस केन्द्रबाट स्वास्थ्य उपचार, चिकित्साजन्य प्रमाण संकलन परिक्षण, रिपोर्टिङ एवं संरक्षण, मनोसामाजिक

परामर्श, सुरक्षा, आश्रय, कानुनी उपचार, जिविकोपार्जन तथा पुनः स्थापना सम्बन्धी निशुल्क सेवा प्रदान भइरहेको छ।

यस केन्द्रबाट प्रदान गरिएका सेवाहरू

क्र.स.	हिंसाका प्रकारहरू	आ.व. २०७९/०८०	आ.व. २०८०/०८१
१	बलात्कार	०	०
२	यौनजन्य दुर्व्यवहार	०	०
३	शारीरिक दुर्व्यवहार	१	१५
४	बाल विवाह र जबर्जस्ति	०	०
५	स्रोत साधन र अधिकारबाट वञ्चित	०	०
६	मानसिक दुर्व्यवहार	२	२
७	परम्परागत आधारमा भेदभाव	०	०
जम्मा		३	१७

२.७ सामाजिक सेवा एकाई अन्तर्गत निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा

रामेछाप अस्पतालले सामाजिक सेवाका प्राप्त गर्न तय गरिएका लक्षित समूहको स्वास्थ्य सेवामा उचित सर्वसुलभ निःशुल्क र समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्ने अपेक्षा बमोजिम सामाजिक सेवा एकाई अन्तर्गत लक्षित वर्गका लागि रामेछाप अस्पतालले आ.व. २०७९/०८० असार देखि १ जना कर्मचारीहरूबाट सेवा प्रदान गरिएको थियो। साथै आ.व. २०८०/०८१ थप १ जना सामाजिक सेवा एकाई माफत कर्मचारी थप गरि जम्मा २ जना कर्मचारीहरूबाट निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने छ।

सामाजिक सेवा एकाई अन्तर्गत निःशुल्क स्वास्थ्य सेवाका उद्देश्यहरू निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ।

- लक्षित समूहका विरामीको स्वास्थ्य सेवामा समतामूलक पहुँच एवम् उपयोग वृद्धि गर्ने
- लक्षित समूहसम्म निःशुल्क तथा आशिक छुटमा विशेषज्ञ सेवाहरू उपलब्ध गराउने

- स्वास्थ्य सम्बन्धी विमा लगायत सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमहरुको संयोजन एवम् सहजीकरण गर्ने
- व्यवस्थित पारदर्शी र प्रभावकारीरूपले सक्षित समूहले स्वास्थ्य सेवा लिन सक्ने वातावरण तयार गर्ने ।

सामाजिक सेवा एकाइले निःशुल्क वा सहूलियत रुपमा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने लक्षित समूह निम्नानुसार रहेका छन्

- गरिव
- असहाय
- अपांगता भएका व्यक्ति
- जेष्ठ नागरिक
- लैंगिक हिंसापीडित (बालबालिका समेत)
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका
- प्राकृतिक प्रकोप (भूकम्प, बाढि, पहिरो, आगलागी आदि)बाट पिडित
- शहीद परिवार
- कुपोषित बालबालिका
- प्रहरीले ल्याएका थुनुवा
- दुर्घटनामा परेका आकस्मिक विरामी
- सिमान्तीकृत तथा लोपोन्मुख आदिवासी जनजाती
- अन्य (अस्पतालले स्थानीयताको आधारमा लक्षित समूह निर्धारण गर्न सक्नेछन्)

अस्पतालले माथि उल्लेखित लक्षित वर्गहरुले अस्पतालको विभिन्न शाखाबाट प्राप्त गरेको सेवा संख्याको विवरणलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ ।

क्र.स.	सेवाहरु	अक्षित वर्गहरु	आ.व.२०७९/०८०	आ.व.२०८०/०८१
१	बहिरंग सेवा	अतिगरीब, गरीब, अपांगता भएका ब्यक्ति तथा असहाय जेष्ठ नागरिक, FCHV, लैंगिक हिंसाबाट पिडित	७	२३१
२	अन्तरंग सेवा	अतिगरीब, गरीब, अपांगता भएका ब्यक्ति तथा असहाय जेष्ठ	०	६९

		नागरिक, FCHV, लैंगिक हिंसाबाट पिडित		
३	आकस्मिक सेवा	अतिगरीब, गरीब, अपांगता भएका ब्याक्ति तथा असहाय जेष्ठ नागरिक, FCHV, लैंगिक हिंसाबाट पिडित	३	६४

२.८ स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम

यस अस्पतालमा स्वास्थ्य विमा बोर्ड र जिल्ला अस्पताल रामेछापको सम्झौता अनुरूप २०७६ जेठदेखि स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम सेवा सुचारु भएको हो साथै यो सेवा प्रदान गर्दा कागजी प्रक्रिया केही लामो हुदा विरामीहरूलाई सेवा लिन झन्झटिलो महसुस हुने, कर्मचारी व्यवस्थापनमा असहजता तथा समयमा नै शोधभर्ना हुन नसक्दा अस्पतालमा औषधीको अभावमा सर्वसाधारणको गुनासो पूर्ण रूपमा सुनुवाइ गर्न नसक्दा अस्पताल प्रति नकरात्मक धारणा फैलिने परिस्थिति सृजना भएको छ ।

२.९ मातृ प्रतिक्षा गृह

सरकारले मातृ स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउन दुर्गम क्षेत्रका २० जिल्लामा मातृ प्रतिक्षा गृह सञ्चालनमा ल्याएको छ जसमध्ये रामेछाप जिल्ला पनि एक हो र यस रामेछाप अस्पतालमा स्थापना गरिएको छ। उक्त गृहमा प्रसूति समय अगाडिको स्वास्थ्य जाँच र औषधिको सुविधासहितको सुविधा हुने गर्दछ। बाल मृत्युदर र मातृ मृत्युदर घटाउने वातावरण तयार गर्ने अभिप्रायले यातायातको सामान्य पहुच नभएको स्थानका गर्भवती महिलालाई समयमै अस्पतालको सेवा प्रदान गर्न प्रतिक्षा गृहको निर्माण गरिएको छ। यस मातृ प्रतिक्षा गृहले रामेछाप जिल्लाका दुर्गम क्षेत्रमा बसोबास गर्ने जनताहरूलाई लाभ हुने देखिएको छ। साथै आ.ब.२०८०/०८१ मा ६ जना सेवागार्हीहरूले सेवा लिनुभएको छ।

२.१० मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य कार्यक्रम

रामेछाप अस्पतालमा मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य कार्यक्रम आ.ब.२०७९/८०बाट सुरु गरिएको छ। यस कार्यक्रममा नसर्ने रोगसम्बन्धी जाँच निःशुल्क हुन्छ। अस्पतालमा चिकित्सकद्वारा नसर्ने रोगसम्बन्धी इतिहास र शारीरिक जाँच, दम-खोकीको क्याट टेस्ट, तौल, उचाइ र पेटको मोटाइ, श्वासप्रश्वास, रक्तचाप नाप, मधुमेह तथा महिलाका लागि 'भीआइए'को निःशुल्क परीक्षण प्रदान भईरहेको छ। यस कार्यक्रममा पिसाब, दिसा, रगत, मिर्गौला, कलेजो, लिपिड प्रोफाइल, फोक्सो,

छातीको एक्स-रे, इसिजी र युसजी परीक्षण हुन्छ। यस कार्यक्रम अन्तरगत रामेछाप अस्पतालले आ.व. २०७९/८० मा २५१ जना सेवाग्राहिलाई सेवा प्रदान गरिएको थियो। साथै आ.व. २०८०/०८१ मा पनि यस कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै जना सेवाग्राहिलाई सेवा प्रदान गरिएको छ। जसलाई चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

२.११ रिफिलिङ अक्सिजन सेवा

यस अस्पतालमा आउने विरामीहरूका लागि सहज रूपमा समयमा नै अक्सिजन प्रदान गर्ने उद्देश्यले आ.व. २०७७/०७८ मा अस्पताल परिसरमा अक्सिजन प्लान्ट स्थापना गरिएको हो। यस प्लान्टबाट ३००० लि प्रतिघण्टा अक्सिजन उत्पादन हुने क्षमता रहेको छ। यस उत्पादनबाट रामेछाप जिल्ला भित्रका अन्य विरामीहरूलाई पनि आवश्यकता अनुसार अक्सिजन सिलिन्डर भर्ने तथा विक्री वितरण गर्ने कार्य भइरहेको छ। यस सेवाले विरामीहरूलाई अक्सिजन सिलिन्डर भर्ने काठमाडौं जानुपर्ने बाध्यतालाई समाधान भएको छ।

२.१२ Blood Bank Service

अस्पतालका विरामीहरूको रक्त संक्रमण आवश्यकताहरू पूरा गर्न स्वैच्छिक गैर पारिश्रमिक रक्तदान मार्फत रगत र रगत उत्पादनहरूको पर्याप्त सुरक्षित र समयमै आपूर्ति सुनिश्चित गर्न, रगत सेवाको रणनीतिहरूको रक्तदानको लागि उत्प्रेरणा र चेतना जगाउन, रक्त संकलन, शिविर व्यवस्थापन, प्रशोधन, परीक्षण र विरामीको आवश्यकता अनुसार रगत र रगत उत्पादनहरू आपूर्ति गर्नका लागि आ.व. २०७८/२०७९ मा रामेछाप नगरपालिका र अस्पतालको समन्वयमा ब्लक बैंक स्थापना गरिएको हो। आवश्यकता अनुसार अस्पतालका प्रयोगशालाका कर्मचारीहरूले सेवा प्रदान गरिरहुनु भएको छ।

२.१३ Hospital Canteen

अस्पतालमा आउने विरामी तथा कर्मचारीहरूको लागि गुणस्तरीय खाजा, खानाको लागि २४ सै घण्टा अस्पतालभित्रै क्यान्टिनको व्यवस्था गरिएको छ।

३. अस्पतालको वित्तिय व्यवस्थापन

अस्पतालको वित्तिय व्यवस्थापनका लागी आवश्यक बजेट विभिन्न किसिमका आर्थिक स्रोतहरूबाट प्राप्त हुने गर्दछ। नेपाल सरकार बाट प्राप्त हुने अनुदान, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान, अस्पतालले विभिन्न किसिमका सेवा प्रवाह वापत लिने गरेको आन्तरिक आय तथा गैर सरकारी निकाय बाट प्राप्त हुने रकम रामेछाप अस्पतालका प्रमुख आयका स्रोतहरू हुन।

रामेछाप अस्पतालको आ.व.२०८०/२०८१ को आय तथा व्यायको विवरण निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक भौतिक तथा वित्तिय प्रगति प्रदेश अनुदान तर्फः				
बजेटको शीर्षक	विनियोजित बजेट	खर्च भएको बजेट	वित्तिय प्रगति प्रतिशत(%)	भौतिक प्रगति प्रतिशत(%)
चालु तर्फ	6,09,16,000/-	5,03,64,747/-	८३	९५
पँजिगत तर्फ	48,50,000/-	47,65,644/-	९९	१००
कुल जम्मा				
आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक भौतिक तथा वित्तिय प्रगति संघ सशर्त अनुदान तर्फः				
बजेटको शीर्षक	विनियोजित बजेट	खर्च भएको बजेट	वित्तिय प्रगति प्रतिशत(%)	भौतिक प्रगति प्रतिशत(%)
चालु तर्फ	1,24,25,000/-	1,02,61,519/-	८३	९५
कुल जम्मा	1,24,25,000/-	१०२६१५१९/-	८३	९५

आ.व. २०८०/०८१ को विविध तर्फको आर्थिक विवरणः		
जम्मा आम्दानि अल्या	खर्च	मौज्दात
2,94,08,969.36/-	2,66,86,844/-	27,22,125/-

आ.व. २०८०/०८१ को धरौटिको अवस्था		
जम्मा	फिर्ता	मौज्दात
14,35,784/-	1,69,000/-	12,66,784/-

आ.व.२०८०/०८१ को कुल राजस्व रकम	6,69,00/-
--------------------------------	-----------

४. अस्पतालबाट प्रवाहित अन्य विविध कार्यक्रम तथा सेवाहरु

४.१ इवार्स (Early Warning and Reporting System)

महामारी जन्य रोगहरुको तत्काल सूचना प्रवाह गर्न सूचना व्यवस्थापन प्रणाली सुदृढ गर्ने उद्देश्य बमोजिम संचालीत यो कार्यक्रम रामेछाप अस्पतालले संचालन गरेपश्चात रोगहरुको तोकिएको समयमा नियमित प्रतिवेदन भएको छ। रामेछाप अस्पतालमा देखिएका किटजन्य रोग तथा महामारीजन्य रोगहरुको अवस्था बारे यस अस्पतालमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी तथा अन्य कर्मचारीहरुलाई आ.व. २०८०/०८१ मा १ पटक सञ्चालन गरि अभिमुखीकरण कार्यक्रममार्फत जानकारी प्राप्त गराइएको छ ।

मूख्य उपलब्धीहरु

- EWARS मा रिपोर्टिङ गर्नुपर्ने महामारीजन्य रोगहरुबारे समयमै रिपोर्टिङ भएको छ
- EWARS का रिपोर्टेबल रोगहरुबारे अस्पतालमा कार्यरत चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरु स्पष्ट रुपमा जानकारी भएको छन ।

Top diseases reported (EWARS)

RAMECHHAP HOSPITAL						
Period / Disease Name	AGE	COVID-19	Dengue	Enteric Fever	SARI	Total
Jul 2019 to Jun 2020	118	21	1	0	1	141
Jul 2020 to Jun 2021	35	76		0	0	111
Jul 2021 to Jun 2022	34	26	1	0	0	61
Jul 2022 to Jun 2023	47	14	130	3	11	205
Jul 2023 to Jun 2024	58	0	40	5	0	103

४.२ MPDSR कार्यक्रम

अस्पताल मा हुने मातृ तथा पेरिनेटल मृत्युको समीक्षा गरी मृत्युका कारणको पहिचान गर्ने र भविष्यमा त्यस्ता मृत्युहरु हुन नदिन आवश्यक उपायहरु पहिचान गरी कार्य योजना तयार गर्ने र मृत्यु सम्बन्धी सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थीत गर्ने उद्देश्य बमोजिम अस्पतालमा यो कार्यक्रम आ.व. २०७७/ ७८ मा प्रथम पटक सन्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत अस्पतालमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु सम्बन्धी मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु समीक्षाका समितिका कर्मचारीहरु मात्र समीक्षा बैठक तथा अस्पतालमा मातृ मृत्यु भएको ७२ घण्टा भित्र तथा पेरिनेटन मृत्युको मासिक रुपमा समीक्षा गरी के कारणबाट त्यस्तो मृत्यु भएको हो सोको कारण पहिचान गरि आगामी दिनमा त्यस्तो अवस्था आउन नदिन कार्ययोजना

बनाई यस आ.व.को २०८०/०८१ को पेरिनेटल मृत्युको बारेमा समीक्षा कार्यक्रम सम्पन्न गरिसकेको अवस्था रहेको छ ।

कार्यक्रमबाट प्राप्त उपलब्धी:-

- अस्पतालमा भएका पेरिनेटल मृत्युको कारण पहिचान गर्न नियमित रूपमा केशको आधारमा प्रत्येक महिना एमपिडिएसआर कमिटिको समिक्षात्मक बैठक
- यस कार्यक्रम सम्बन्धी अस्पतालमा कार्यरत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम
- आ.व को अन्तमा अस्पतालमा के कति संख्यामा तथा कस्ता कारणवस पेरिनेटल मृत्यु भएका छन र कस्ता भाविदिनमा त्यस्ता मृत्यु रोक्नका लागि कस्तो कार्ययोजना बनाइयो र ति कार्ययोजनाको कार्यान्वयनको अवस्थाबारे अस्पतालका कर्मचारीहरूलाई जानकारी गराउने उद्देश्य बमोजिम समिक्षा कार्यक्रम

४.३ नियमित CME (Continue Medical Education) कार्यक्रम संचालन

रामेछाप अस्पतालले विगत ३ आर्थिक वर्ष देखि नियमित रूपमा प्रत्येक हप्ताको बुधबारका दिन अस्पतालका कर्मचारीहरूलाई स्वास्थ्य सम्बन्धी समसामयिक विषयमा जानकारी गराउने उद्देश्य बमोजिम नियमित रूपमा सिएमई कक्षा संचालन गरिरहेको छ। यस अस्पतालमा कार्यरत प्राविधिक कर्मचारीहरूले नियमित रूपमा स्वास्थ्य क्षेत्रका विभिन्न विषयहरूमा छलफल तथा प्रस्तुति माफत यो कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिन्छ ।

४.४ मासिक HMIS Data Verification र समीक्षा कार्यक्रम सञ्चालन

अस्पतालबाट नियमित प्रवाह भइरहेको सेवाहरूलाई DHIS-2 Platform मा HMIS का विविध सूचकहरूलाई मासिक रूपमा प्रतिवेदन गर्नुपर्ने हुँदा सोही तथ्याङ्कहरूको आपसी छलफल, मूल्याङ्कन गरि प्रतिवेदन गर्नका लागि प्रदेश कार्यक्रम अन्तर्गत मासिक HMIS Data Verification र समीक्षा मासिक रूपमा नियमित सम्पन्न भइरहेको छ। जसमा अस्पतालका सम्पूर्ण शाखा प्रमुख तथा आमन्त्रित कर्मचारीहरूको सहभागिता रहेको हुन्छ । जसबाट तथ्याङ्क रेकर्ड गर्दा होसियारीपूर्वक गर्ने तथा तुरुन्त रिपोर्ट गर्नुपर्ने रोग तथा परीक्षणको बारेमा मेडिकल रेकर्डलाई जानकारी गराउने कार्य भइरहेको छ ।

४.५ महामारी नियन्त्रणको लागि Rapid Response Team

विभिन्न किसिमका रोग, महामारी तथा विपद्को कारण सृजित आपत्कालीन अवस्थामा तत्कालै स्वास्थ्य सेवा पुर्याउन, त्यस्तो अवस्थाको पहिचान, प्रतिकार्य तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि जनस्वास्थ्य सेवा ऐन २०७५ को दफा ४८ को उपदफा १ र जनस्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७७ को दफा २७ को उपदफा १ र २ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम आपत्कालीन अवस्थामा तत्कालै स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले द्रुत प्रतिकार्यटोली (Rapid Response Team) गठन गर्नुपर्ने भएकोले र मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूले पनि यस Rapid Response Team गठन गर्नुपर्ने भएकोले यस रामेछाप अस्पतालले उक्त टोली बिगतका आ.ब.देखि गठन गर्दै आएको छ।

५.६ मानसिक स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम

नागरिकको मौलिक हकको रूपमा संविधान प्रदत्त स्वास्थ्य सेवाअन्तर्गत मानसिक स्वास्थ्य सेवामा सबैको सहज, सुलभ र समान पहुँच सुनिश्चित गर्न न्यायसङ्गत एवं जवाफदेही ढङ्गले मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक सेवालाई प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा प्रणालीमा एकीकृत गरी समयसापेक्ष विशिष्टीकृत मानसिक स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले बागमति प्रदेश सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालयले मानसिक स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छ। उक्त कार्यक्रम यस रामेछाप अस्पतालले आ.ब.२०७९/८० बाट सुरु गरेको छ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक महिनाको अन्तिम शुक्रबार विशेषज्ञ सहितको सेवा दिने लिएको छ। आ.ब. २०८१/८२ मा यस कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित र सेवाग्राहीमुखि बनाउने यस अस्पतालको उद्देश्य रहेको छ।

४.७ Continuous Professional Development (CPD)

यस अस्पतालमा नर्सिङ कर्मचारीहरूद्वारा विभिन्न स्वास्थ्यसम्बन्धी विषयहरूमा नर्सिङ कर्मचारीहरूको लागी महिनाको पहिलो शुक्रबार CPD कक्षा सञ्चालन भइरहेको छ । यस कक्षाले नर्सहरूको लागि ज्ञान र सीपको निरन्तर विकास गर्दछ ।

४.८ भौतिक पूर्वाधार मर्मत सम्भार

जिल्ला अस्पताल रामेछापले यस आर्थिक वर्षमा बिगतका वर्षदेखि पुराना देखिरहेका क्वाटरहरूको मर्मत सम्भार गर्नुका साथै अस्पतालको भवन तथा परिसर भित्रका संरचनाहरूमा रंगरोगन कार्य गरेको छ। अस्पताल सुदृढीकरणको बजेट उपलब्धताका कारण यसै आर्थिक वर्षमा अस्पतालका अप्रेसन शाखामा आवश्यक मर्मत सम्भार सहित कार्यक्षमा काम गर्न व्यवस्थित र सहज बनाइएको छ ।

५. अस्पतालको वर्तमान अवस्था विश्लेषण तथा भावी कार्यदिशा

५.१ अस्पतालका सबल पक्षहरू

- अस्पतालको भौतिक पूर्वाधार,
- अस्पताल विकास को गतिविधिमा सक्रिय अस्पताल व्यवस्थापन समिति,
- अस्पताल परिसरको सुरक्षालाई मध्येनजर गर्दै जडित CCTV,
- अस्पतालको वेभसाइट तथा सूचना प्रवाह प्रक्रिया, सूचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारीको व्यवस्था,
- अस्पताल व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय,
- फार्मसी सेवा,
- २४ सै घण्टा ल्याव र एक्स-रे सेवा,
- आधुनिक औजार व्यवस्था (Patient Monitor, Portable USG, Digital X-ray),
- कर्मचारीहरू दैनिक काम प्रतिबद्ध (Committed).
- २४ सै घण्टा सल्यक्रिया सेवा,
- जेनेरेटरको उपलब्धता,
- अस्पताल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षज्यूकी Positive Attitude तथा अस्पताल विकासका गतिविधिहरूमा अत्याधिक चासो र सहयोग,
- Hospital Master Plan, Ambulance को व्यवस्था,
- दैनिक रुपमा अल्ट्रासाउण्ड सेवा प्रदान,
- Portable USG को मेसिन, Electronic Billing System,
- बैंक स्थापना,
- बिरामी तथा कर्मचारीहरूको लाग शुद्ध खानेपानी व्यवस्थापनका लागि वाटर प्यूरिफाइर जडान Oxygen plant with refilling system,
- हेमोडायलाइसिस सेवा, OCMC, Social Service कर्मचारीहरूको Electronic हाजिरीको व्यवस्था,
- अस्पतालमा ११०० KVA Transformer जहान ।

५.२ अस्पतालका प्रमुख समस्याहरू

- स्वीकृत दरवन्दी अत्यन्त न्युन भएको तथा विशेषज्ञ चिकित्सक तथा अन्य प्राविधिक तथा अप्राविधिक कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन हुन नसक्नु,
- पदिय दायित्व पुरा गर्न पद अनुसारको TOR/Job Description प्रदान नगरिनु,
- फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गर्न नसक्नु,
- सेवाग्राहीका लागि उचित पार्किंग स्थल नहुनु,
- कर्मचारी आवास गृहको अभाव हुनु,

- इमेजेन्सी, अन्तरंग र बहिरंग लगायत अन्य स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न अपर्याप्त कार्यक्षमहरू,
- संक्रमितको उपचारमा संलग्न स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई क्वारेन्टिन व्यवस्थापन गर्न नसक्नु,
- मेडिको लिगल र पोष्टमार्टम केश जाचको लागि आवश्यक तालिमको अभाव,
- स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम बापतको शोध भर्ना समयमा भुक्तानी नहुनु,
- सामाजिक सेवा एकाई सञ्चालनका लागि पर्याप्त बजेट को अभाव,
- Rapid turnover of Medical officers.
- RAM को व्यवस्थापन गर्न नसक्नु,
- फार्मसीका औषधीलाई आवश्यक तापक्रम भण्डारण गर्न संरचनाको अभाव,
- अस्पतालमा लेखाको दरबन्दी नहुँदा वित्तिय व्यवस्थापनमा समस्या ।

५.३ अस्पतालका प्रमुख चुनौतीहरू

- विशेषज्ञ सेवाको व्यवस्था गर्नु,
- दरबन्दी न्यून भई डाक्टर तथा कर्मचारीको संख्या पर्याप्त हुनु,
- कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा कार्य तालिका अनुसार कार्य संचालन गर्नु,
- अस्पताल व्यवस्थापन समितिको नीति, निर्देशिका निर्माण गर्न,
- लामो खरिद प्रक्रियाका कारण चाहेको समयमा आवश्यक समान खरिद गर्नु,
- फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गर्नु,
- कोभिड संक्रमण जोखिम नियन्त्रण गर्नु,
- मास्टर प्लान कार्यान्वयन गर्नु,
- समुदायको अस्पतालप्रतिको धारणा परिवर्तन गर्नु कोभिड तथा नन कोभिड सेवा लाई समानान्तर रूपमा सञ्चालन गर्नु ।
- विशेषज्ञ चिकित्सकिय सेवाको निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

५.४ अस्पतालका वर्तमान अवसरहरू

- अस्पतालप्रती जनसमुदायमा परिवर्तन भइरहेको धारणा,
- संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट अस्पताल विकासका लागि प्राप्त हुने बजेट, प्रदेश सरकारबाट अस्पताल सेवा सुदृढीकरण बजेट,
- आधुनिक औजार उपकरणहरूको उपलब्धता,
- अस्पताल व्यवस्थापन समितिको अस्पताल सुधारका गतिविधिहरूमा जोड ।

५.५ अस्पतालको भावी कार्ययोजना

- रामेछाप अस्पताललाई कम्तिमा १०० शैयामा स्तरोन्नती गर्ने ।
- अस्पतालको गुरुयोजना अनुरूप अस्पतालका क्रियाकलाप निर्दिष्ट गर्ने ।
- चिकित्सक तथा कर्मचारीहरूलाई अपुग आवास गृह निर्माण गर्ने ।
- अस्पतालजन्य फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि फोहोरमैला निर्मलीकरण गर्ने ।
- अक्सिजन प्लान्ट तथा अक्सिजन पाइपलाइनको विस्तार गर्ने
- मिटिङहल र लाईब्रेरी व्यवस्था गर्ने ।
- बहिरंग सेवा सञ्चालनका लागि अपुग भौतिक संरचना कार्यकक्ष निर्माण गर्ने ।
- छुट्टै प्रसुती गृह (Block) पोषण गृह निर्माण गर्ने ।
- तालिम हल, छात्रावास निर्माण गर्ने ।

सल्लाह तथा सुझाव:

स्वास्थ्य मन्त्रालय वागमति प्रदेश, स्वास्थ्य निर्देशनालय वागमति प्रदेश, रामेछाप न.पा., स्वास्थ्य कार्यालय, रामेछाप जिल्ला स्थित सरकारी, गैह्रसरकारी संघसंस्था तथा साझेदारी संस्थासँगको आपसी समन्वय सल्लाह सुझाव र अस्पतालका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू मार्फत सम्पादन गरिएका कार्यहरूको HMIS तथा अन्य रजिस्टरमा राखिएका रेकर्ड र रिपोर्टका आधारमा यो प्रतिवेदन तयार पारिएको हो । यस प्रतिवेदन लेखन तथा सम्पादन गर्ने क्रममा भुलवश, केही कमी कमजोरी तथा त्रुटी भएमा क्षमा मागदै आगामी दिनहरूमा प्राप्त सल्लाह सुझाव तथा पृष्ठ पोषणका आधारमा सुधार गरि अर्को संस्करणमा समेट्ने प्रतिवद्धताका साथ मेडिकल रेकर्ड सुपरभाईजर ध्रुव खड्का र अस्पतालका परिवारको तर्फबाट हार्दिक आभार तथा धन्यवाद व्यक्त गर्दछौ ।